

Ára 1200 korona

HAJDUFÖLD

1924. év június 6.

PÉNTEK

Debreczen, VI. évf. (129.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 30000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

A sajtótisztességért

Idestova két esztendeje már, hogy a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat nyomdájának, amely akkor a Hajduföld-dél a legszorosabb nexusban állott, válságos napjaiban felvonult egy jehiszemű főpapi és mágnás érdekeltség möhő, idegen fajú képviselője, hogy a debreceni keresztyén magyarság egyetlen bátor, harcoss organumát nyomdástul együtt elnyelje üzleti vállalatok közé. Sokan emlékszünk még reá, miként fogott össze akkor a veszedelem hírére a kevéspénzű, de áldozatrakész debreceni magyar polgárság színe java s egy emberként verte vissza a Tiszántúli Hírlap r.-t. vezetőjének — azóta rejtélyes módon főréshívesének — elnyelési kísérletét s mentette meg az emlékezetes közgyűlésen a Hajduföldet és a nyomdát a becsületes magyar sajtómunka mentéséért.

Azóta, — bár akkoriban még a konjunkturák forgását követve — keresztyén nemzeti lobogó alatt kalózkodott a Tiszántúli Hírlap r. t. vezetője, az alattomos bosszu minden körmönfonságával s a füstbement üzlet keservének vak gyűlöletével rohamoztatja pennaforgatóival a debreceni keresztyén magyarság nyomdáját és egyetlen lapját is szüntelenül. Ez a tipikus „kurzus“ nyomdák terméke azonban nem elégedett meg a Hajduföld becsületes, meggyőződése mellett híven kitartó szerkesztőségének otromba megrohanásával, sem a vállalatok köztiszteletben álló vezetőinek szennyes támadásával, (a T. H. szerkesztőjét csak nemrégiben itélték el a Hajduföld egyik tulajdonosának megrágalmazásáért.) hanem belehurcolta a maga piszkolódásába leveldi Kozma Miklós, a MTI vezetőjének tiszteletreméltó nevét is, mert sohasem tudta megbocsátani, hogy a nyomdavállalat részvényesei közt való helyet foglalásával hozzájárult a vállalatok becsületes magyar kézben maradásához.

A T. H. r.-t. vezetője igen jól tudja, hogy a Magyar Nemzeti Könyv és Lapkiadó Vállalat, — éppen azért, mert a M. T. I. vezetője nem akart résztvenni semmiféle politikai lap támogatásában, — elvált a Hajduföld Lapkiadó Vállalattól, amelyet egy helyi társadalmi előkelőségekből álló társulás vett át a lap felelős szerkesztőjének felelős kiadásában. Ennek dacára frisskeletű, — s melleslegesen délutáni lapjával homlokgyenyest ellenkező politikai elveket követő, — reggeli lapjában újra bevonta gyanúsításai közé Kozma Miklós nevét. A M. T. I. vezetője lapunk más helyén közölt uri és

előkelő hangon tartott nyilatkozatában megfelelt a durva insznuálásra. Minket, sajnos, az ügy undorító része illet, elveink is szándékunk ellenére ismét megtanítani a Singer-sajtót a vezércikkében szemérmetlenül felelőlegesen „tisztességes vidéki újságírásra.“

Először is visszautasítjuk azt a magasabb körök számára szánt hangulatkezdő hazugságot, hogy a Hajduföld a T. H. r. t. lapjait Bethlen miniszterelnök támogatásáért támadná, vagy valaha is támadta volna. Aki figyelemmel kísérte a Hajduföld számlát, az konstatálhatta, hogy elveit bár meg nem tagadva, mérséklettel bírálta s ha meggyőződése szerint az az ország javának és a keresztyén nemzeti gondolatnak megfelelt, támogatta a kormányt ténykedéseiben.

A Hajduföld a T. H. r.-t. minden közéleti tisztességet és sajtómorált felrúgó amaz eljárását ítélte el kérelmetlenül, hogy míg délutáni lapjában a legutóbbi időkig és személyeskedő gyűlölettel támadta a kormányt, a kormányzópartot és gróf Bethlen István személyét, a kormányhoz közelálló tényezők meg nem felelő informáltságát felhasználta arra a példátlan sajtómerényletre: hogy egyazon szerkesztőségben, azonos vezetéssel az ellenzéki—karlista—szólsó klerikális-katholikus délutáni organuma mellett megincitott egy kormánytámogató—protestáns—liberalis—szabadkirályválasztó reggeli lapot.

Nem ellenzékieskedés tehát az, ami néhanapján a felháborodás korbácsát adta kezünkbe a T. H. r. t. sajtó üzleteivel szemben — hiszen a kormány hitelét jobban lejártnak nem is lehetne, mint a T. H. r. t. vezetőinek ezzel az elképpesztő sajtó zsonglórködésével, — de a hivatását tisztelő, becsületes hírlapíró mélyesége erkölcsi undorodása.

Az undorodás, amely elfogott annak láttán, mint sikkad át a Banghák, Pröhászák, Széchenyi Miklósok és Lindenbergek adta anyagi és erkölcsi tőke egy möhő idegen üzletember profitjává, hogy semmiképp ki a részvénytöbbség birtokából a gyanútlan magyar katolikus klerust és a debreceni katolikus közönséget.

A közéleti tisztesség és sajtómorál nevében emeltük fel szavunkat a „financiális tranzakció“ palástoló lapszellem ellen, amelynek lelki vezérét és vezércikkézőjét bírói ítélet marasztalta el rágalmazásában, akire bírói ítélet sütötte rá a köpenyforgatás és az erkölcsi züllöttség szegénybéllyegét s aki még ma is morálról mer predikálni akkor, midőn az általa „támogatói“ egységspárt egyik legkiválóbb alakjának nem átal ujjra meg ujjra begázolni családi becsületébe.

A keresztyén gondolat elárulása,

a renegát mételeyhintés, az eszközökben nem válogató profitéhség ellen volt kötelességünk a purifikáló küzdelem s volt kötelességünk akkor, midőn a katolikus közönség undorodó elfordulása, a kijátszott egyházi vezetők visszavonulása után egyszerre felélenkült tolokodással bukkant fel újra a szélső ellenzéki T. H. r.-t., mint a kormánynak jelkes és odaadó támasza.

Nem hasárok, de kötetek telnének meg a T. H. r.-t. „tisztességes vidéki újságírásának“ méltatásával, de tovább írni csömörünk sem enged. A T. H. r.-t. sugalmazott mocsokolódásainak epitetonjait nem dobjuk vissza a szerzőjükre, — mert beszennyeznék a kezünket. És nem is a magyar közönséghez fordulunk

most, — amelyhez nekik ma már alig van közük, — az régen ítélt már mellettünk ellenük, — hanem azokhoz, akik a T. H. r.-t. reggeli tengődvényéhez az injekciókat adták. Nézzenek szét Debreczenben, informálódjanak, mert különben ilyen egyének, ezekkel az eszközökkel mindörökké agyontámogatják őket a Tiszántúlon.

Ennyit a közönség tájékoztatására; az otromba támadások inscenálóival pedig csak egy helyen állunk szóba: a független magyar bíróság előtt. De ettől — ismerjük a receptet — sajtóperek nagy garraival való beigérése után óvatosan tartózkodnak. Mert ott aztán majd megkapnak a többi mellé a megillető erkölcsi bizonyítványt.

Herriot nem vállalja a francia kormány megalakítását

Páris, június 5. (Havas) Millerand elnök ma magához hívatta Doumerguet és Painlevét a szenátus elnökét, akik azt tanácsolták, hogy Herriot radikális vezetőt bizza meg a kormányalakítással. Herriot a megbízást azonban visszautasította.

A Ház folytatta a vámtarifa részletes vitáját

Kisebb törvényjavaslatok a nemzetgyűlés előtt

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök.

Hermann Miksa betérjeszti a közlekedési bizottság jelentését a diósgyőri helyi érdekű közúti vasút átépítéséről szóló törvényjavaslat tárgyában. Kéri a sürgőségi kimondását. A Ház ilyen értelemben határoz. Ezután áttér a nemzetgyűlés a vámtarifáról szóló törvényjavaslat

részletes tárgyalására.

Sándor (Schlészinger) Pál: A rövid-áru cikkek vámtételeinek 50 százalékkal való leszállítását indítványozza.

Saly Endre a gallér- és kézelő-áruk vámjának 50 százalékos csökkentését indítványozza.

Biró Pál rámutat arra, hogy ennek a csoportnak vámtétele első-sorban, a hazai kis- és kézműipart védi.

Görgey István Sándor Pál kérdésére kijelenti, hogy egyelőre nem kaptunk hivatalos értesítést arról, hogy Jugoszláviával sikerült-e megállapodásra jutni.

A 28-ik csoport a

bőr- és feldolgozó termékek vámtételét állapítja meg.

Farkas István a nyersanyagok vámvételének leszállítását kéri. Farkas Tibor pedig az összes vámtételnek 50%-al való emelését javasolja.

Biró Pál: Kimutatja, hogy teljesen indokoltak azok a vámtételek,

amelyek a bőrakra vonatkozólag a javaslatban kontemplálva vannak. Nem áll az, amit Sándor Pál a börtörök monopolisztikus helyzetéről állított.

Görgey: Senki sem tagadhatja, hogy a cipész ipart megfelelő fokozatos védelemben kell részesíteni. Kimutatja, hogy nincs igaza Sándor Pálnak abban sem, hogy a külföldön a bőrakra nincsenek hasonló magas vámtételek.

A Ház eredeti szövegében elfogadja a csoportot.

A 29-ik csoportnál Sándor Pál indítványt terjeszt elő a sár- és hócipő vámtételeinek leszállítására vonatkozólag. Indokolja ezt azzal, hogy a sár- és hócipő éppen a szegény néposztály viseli.

Csontos Imre: Nem láttam még szegény emberen hócipőt.

Sándor Pál: Csodálkozik, hogy a képviselő ur ilyen szerepre vállalkozik, mert hiszen éppen a szegény nép érdekeit kellene védenie.

Csontos Imre személyes kérdésben kijelenti, hogy sokkal jobban ismeri a nép baját, mint Sándor Pál. Ő nem egy osztály érdekeit, hanem a közérdeket tartja szem előtt a javaslat tárgyalásánál is. Sándor Pál vadjait a leghatározottabban visszautasítja.

A nemzetgyűlés a 29-ik és 30-ik csoportot eredeti szövegében fogadja el.

Az ülés 2 órakor ért véget.

A Máv. „Egyetértés“ dal- és zeneegylet negyedszázados jubileuma

(A Hajdúföld tudósítójától.) Huszonöt éve, hogy a máv. műhelytelepen megalakult az „Egyetértés“ dal- és zeneegylet amely egyesület a hazafias magyar kultúra jegyében igen hasznos és fontos kulturumkát végzett. Dalárdája, zenekara, színjátásainak Debrecen város társadalmi életében jól ösmert, közkedvelt szereplése valóságos közszükséglet képez.

Az egyesület vezetősége elhatározta, hogy augusztus 9. és 10. én megtartja a jubileumát. Az ünnepség, dacára a nehéz viszonyoknak, országos jellegű lesz, mert a többi vasutas testvéregyesületek is befognak az ünnepélybe kapcsolódni. A 200 tagu rendezőség megalakította a végrehajtó alosztályait, amelyek a leg gondosabb körültekintéssel dolgozzák ki az ünnepély programját, hogy a jubileum méltó legyen a jelentős egyesület multjához.

Főiskola

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete pénteken este 8 órai kezdettel nagy választmányi ülést tart egyesületi helyiségében. Tekintettel a fontos tárgysorozatra az összes csoportvezetőket és tisztviselőket feltétlenül megjelölésre hívja fel az Elnökség.

Elfogtak egy országos híru zsebmetszöt

Huszonötzben volt már büntetve

(A Hajdúföld tudósítójától.) Veszedelmes zsebmetszöt fogott el a mult nap a debreceni állami rendörség.

Az egyik detektívcsoport portyázás közben tettenérte a nagyvasuti állomáson Pollák Dávid 38 éves, foglalkozás nélküli egyént, amint egy férfi zsebében kotorászott s elakarta lopni a pénztárcáját. Előállították a rendörségen, ahol kiderült, hogy Pollák egy országos híru zsebmetszö, az ország majd minden városában dolgozott, lopott s Budapest területéről örökre ki van tiltva.

Eddig már

huszonötzben volt büntetve

különbözö büncselekményekért s legutóbb Zalaegerszegen, az internálótáborban helyezték el, ahonnan azonban megszökött.

Pollákot őrizetbe vették, a büntető-eljárás újabb zsebvágásaiért megindult ellene.

Törvényszéki tárgyalás helyszini szemlével

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelenítette a Hajdúföld, hogy az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt eljárást indított Kiss József mozdonyvezető ellen, aki 1921-ben a nagyállomáson elgázolt egy asszonyt, aki az urának élelmet vitt. Az asszonynak a mozdony

mindkét kezefejét levágta.

A debreceni kir. törvényszék a közelmultban megtartott főtárgyaláson helyszini szemle megtartását rendelte el, amit most foganatosított a bíróság Koháry József elnöklelte alatt működö büntetőtanácsa. A helyszini szemlén a kihallgatott szakértö, Fekete Lajos gépészmérnök igazolta, hogy Kiss József mozdonyvezetőt ebben az esetben gondatlanság nem terheli, mire a bíróság felmentö ítéletet hozott.

Megalakult a testnevelési bizottság

Tizenkét milliót kér a várostól testnevelési célokra - Összeírják a testnevelésköteles ifjúságot

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város testnevelési bizottsága ülést tartott a városháza tanácstermében, amelyen több fontos ügyet intézett el. Mindenekelőtt Magoss György polgármester, elnök ismertette a bizottság szervezetét, amely szerint a bizottságnak a tagjai részben választott, kinevezett, részben pedig olyan tagok, akik hivatalból vannak benne a bizottságban.

Megválasztották a tisztikart is,

amely akként alakult meg, hogy elnök lett dr. Magoss György polgármester, helyettes elnök Ady Lajos tankerületi főigazgató, pénztárnok Májerszky Béla és jegyzö dr. Kupinszky Sándor.

A választás után Beczner József örnagy beszámolt a bizottság mult évi eredményes működéséről. A mult évben 8 testnevelési oktató foglalkozott a kereskedö és iparos tanoncok és a vagongyári munkás ifjúság testnevelésével. Rendeztek egy uszótanfolyamot is szép siker mellett.

Majd Magoss polgármester és Vass Károly tanácsnok tettek jelen-

tést a testnevelésre kötelezett ifjak összeírásáról, amely már megkezdödött és szeptember 1. én befejeződik.

Minden 12—21 éves korban levö ifjút összeírják

és szeptemberben megkezdik a rendszeres és intenzív munkát. A bizottság határozatának értelmében a 12—18 éves korban levö ifjak szülőik kíséretében, a többiek maguk tartoznak később megállapítandó időpontban összeírás céljából az előljárásnál megjelenni.

Elhatározta a bizottság, miszerint kérni fogja a városi közgyűlést, hogy

testnevelési célokra az 1924. évre szavazzon meg 12 millió koronát,

mert csak ebben az esetben lehet eredményes munkát végezni.

Kimondták azt is, hogy az uszótanfolyamot ebben az évben is megszervezik. A Margit-fürdőbe 1000 koronás, a Vértessy-strandfürdőbe pedig 500 koronás kedvezményes jeggyel mehetnek fürödni a tanfolyam résztvevöi.

Nagy zavarok a debreceni egyetemi klinikák élelmezése körül

A minisztérium utasítására a minimumra csökkentették az élelmezést - Sürgösen változtatni kell a jelenlegi állapotokon

(A Hajdúföld tudósítójától.) Már egy pár hónapja kezdtek roszogtatni az egyetemhez közelálló, hogy valami nincsen rendjén a klinikák adminisztratív vezetésénél. A baj az volt, hogy a gondnokai hivatalnak nem állott pénz rendelkezésére és nem tudott kifizetéseket eszközölni. Az utóbbi idökben már

nem volt Debrecenben számottevö kereskedö cég, amelyeknek az egyetem ne tartozott volna.

A végén annyira ment a dolog, hogy a zöldseges kofa megtagadta a zöldseges szállítást a klinikák részére, mindazidőig, amíg a gondnokai hivatal a klinikák számláját nem rendezte.

A debreceni Tisza István tudomány egyetem klinikája Magyarország büszkesége, a világon a legmodernebbül berendezett egyetem oda jutott, hogy már a sarki zöldseges kofa sem hitelezett részére.

Mind ezek dacára a klinikák elsőrangú vezetösege ezideig mégis tudott utat-módot találni a szükségesek beszerzésére, úgy hogy sem a betegek, sem a személyzet nem érzett hiányt semmiben.

Egy pár nap óta azonban ez is megváltozott. A gazdasági hivatal vezetője szóbeli utasítást kapott a

minisztériumtól, melynek értelmében úgy a betegeknek, mint az egész ápoló személyzetnek

koszliját a minimumra kellett redukálni.

A gazdasági hivatal a minisztérium utasításai szerint járt el és ettől kezdve egyre rosszabbak az állapotok a debreceni klinikákon. Az orvosok szerint rosszabb a helyzet, mint a kommunál alatt volt. Ilyen koszt mellett sem meggyógyulni, sem pedig dolgozni nem lehet. Debrecenben pedig különösen is kibírhatatlan ez az állapot, mert

rengeteg a gümököres beteg,

akiket jó és erős táplálékkal lehet meggyógyítani. Jó táplálékról pedig mostan a klinikákon beszélni sem lehet.

Az ápolószemélyzet a szó legszorosabb értelmében éheznek. Üres krumpiléves és üres spenót az ebéd, üres babfözelék a vacsora. A klinikákon pedig van olyan alkalmazott, aki

havonta 60—80 ezer korona fizetést kap csupán

és aki tulajdonképpen a koszt kedvéért vállalta el állását. Az orvosok kosztja sem különb, pedig ezek kö-

A mai naptól június 8-ig

a raktáron levö összes füszer — csemege — liszt és ital áruk — árait tetemesen leszálították

„HANGYA”

Ezen leszálított áruk csak e héten érvényesek.

Füzlet: RÓZSA-UTCA.

Fióküzletek a város minden részében.

zött is szintén sok a teljesen díjtalan, kiknek összes fizetésük a koszt lenne.

Hogy ez az állapot mihez vezet, azt nem lehet tudni, de

az ápoló személyzet már sztrájkot is emleget,

ami pedig beláthatatlan következményeket vonna maga után.

Hogy a minisztérium rendelkezésének mi az oka, nem is sejtjük. Mindenesetre érthetetlen, hogy ott akarnak spórolni, ahol spórolás még gondolni sem lenne szabad. A klinikák zavartalan működése különösen Debrecenben, ahol azok egyszersmiat a közkörház szerepét is betöltik,

mindennél fontosabb.

Éppen ezért ajáuljuk ezeknek az állapotoknak a rövidesen való megvizsgálását és megjavítását az illetékes tényezök figyelmébe.

L. V. L.

Kirakattüz egy füszerkereskedésben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Veszedelmes tüz támadt csütörtökön délelött 10—11 óra között a Piac-utca 38. szám alatti házban, a fõposta mellett, Deutsch Lajos füszerkereskedö üzletének kirakatában. A kirakatban levö anyagok ismeretlen okból meggyuladtak s lángra lobbantak.

Felös volt, hogy a tüz átcsap az üzletbe, söt a szomszédos üzlethelyiségekbe, illetöleg kirakatokba is, ami kiszámíthatatlan veszedelemmel és pusztítással járt volna.

A személyzetnek s a gyorsan elhívott tűzoltóságuk azonban sikerült a tüzet gyorsan eloltani. A kár így is elég nagy, mert az oltásnál betört a kirakat hatalmas vastag üvegtáblája s a kirakat is megromlódott. A tüzeset ügyében megindult a vizsgálat.

Növendék-hangverseny a zeneiskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nívós szép növendék-hangverseny folyt le csütörtökön este 8 órai kezdettel a városi zeneiskolában, ahol ez alkalommal F. Halácsy Margit, Hammerstedt János, Bán Erzsé, D. Simonffy Irén, Párlcsy Pál növendékei szerepeltek a műsoron. Ricz Jenö és Jakab Klára szép zongora számai után Kiss Ilona énekelte Mendelssohn Téli dalt hajlékony, csengö hangon, finom előadással. Majd Vörady-Szabó Klára játszotta el zongorán precizen és hibátlanul Saint Saëns mazurkáját. Öszintén és melegen tapsolt a közönség Molnár János meleg és biztos zongorajátékának. Majd ifj. Tankó Béla játszotta el kiforrott technikával, meleg átérzéssel Molnár Sándor alkalmazkodó kísérete mellett Berlioz 9-ik heggedüversenyét. Ezután az est legkiemelkedöbb száma következett. Györössy Ilonka, F. Halácsy Margit kiváló művésznövendék játszotta Liszt Tarantelláját. Művészi elmélyedésre valló játéka, briliáns technikája, előadásának nagyszerü színezettsége és finomsága öszinte meleg tapsokra ragadtatta a nagy számú közönséget. A nívós és élvezetes hangverseny a vegyeskar két szépen, precíz összetanulással előadott énekszámával fejeződött be. A vegyeskar éneköt Strobach Jenö kísérete zongorán finoman és alkalmazkodóan.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Nyilatkozat

A Debrecen napilapnak f. hó 5-én megjelent számában a *Hajdúföld* napilappal felmerült vitájából kifolyólag olyan, a személyemet és a *Magyar Távirati Irodát* érintő állítások jelentek meg, amelyek téves információk alapulnak. E cikkei szemben megállapítom a következőket:

1. A *Hajdúfölddel* sem szellemi, sem anyagi közösségben sem én nem vagyok, sem a *Magyar Távirati Iroda* nincs.

2. A *Magyar Távirati Iroda* részeseidést vállalt a *Nemzeti Könyv-és Lapkiadó r. t.-nél*, tehát egy nyomdai vállalkozásnál, de nem lapnál. A *Magyar Távirati Irodát* semminemű kötelezettség nem terheli a *Hajdúfölddel* szemben, közvetve pedig csak anyai, amennyit az a magánjogilag érvényesíthető szerződés tartalmaz, amelyet a *Hajdúföld* önállóításakor, — aminckmármagy ideje volt — a *Nemzeti Könyv-és Lapkiadó r. t.-vel* kötött és amely kötelezettség a szerződés lejártáig mindenki vel szemben fenáll, bárki vegye is át a *Nemzeti Könyv-és Lapkiadó Vállalat* többségét.

3. A *Magyar Távirati Iroda* sem 20 százalékos, sem más kedvezményt sem a *Hajdúföldnek*, sem más újságnak semmi címen nem nyújt.

4. A fentiekből látszik, hogy nincs módomban leinteni a *Hajdúföldet*. Midőn egy ízben barátilag befolyásolni próbáltam, bár udvarias formák között, de egy vezércikkben a meghatározottabb visszautasításban részesültem.

E cikkel szemben tehát megállapítom, hogy *sem jogom, sem módom a Hajdúföldet befolyásolni nincs, tehát a Hajdúföldnek sem szellemi, sem hangjáért felelősséget nem vagyok, egyébként is nem vagyok politikus, az állásomból kötelező objektivitás elbírálásánál irányadóul más fórumokat ismerek el a magam számára kompetensnek.*

Budapest, június 5.

Leveldi Kozma Miklós
miniszteri tanácsos,
a Magyar Távirati Iroda vezetője.

A város a vasárnapokra beszüntetett hortobágyi vonat visszaállításáért

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) Megirtuk már, hogy június elsejétől kezdve vasárnaponként nem közlekedik az a vonat, amely reggel ment a Hortobágyra és délután jött onnan vissza. Miután Debrecenből éppen vasárnaponként randuának legtöbbször a Hortobágyra, Debrecen város tanácsa megkeresést intézett az államvasutak üzletvezetőségéhez és budapesti igazgatóságához, kérve, hogy a megszüntetett vonatpárt állítsák vissza.

Az ügyet a közigazgatási bizottság ülésén szóváltette Jóna István is. Mint mondotta a vonatbeszüntetések

súlyosan sérítik a mezőgazdaság érdekeit.

A munkások nem tudnak munkahelyükre utazni, ami miatt óriási az elkeseredés, különösen Balmauzvárosban. A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez és kéri fogja a vonatpár sürgős visszaállítását.

Apróhirdetések ingyen a Hajdúföld előfizetőinek

Megszűnik az ingyenes népoktatás

Szenzációs kultuszminiszteri leirat a közigazgatási bizottság előtt - Aranykoronás tandíjakat kell szeptembertől fizetni a népiskolákban

Tiltakozás a rendelet ellen

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) Debrecen város közigazgatási bizottsága csütörtökön délután tartotta ülését a városházán dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt. Az ülés szenzációja egy kultuszminiszteri leirat volt, amely szinte bombaszerűleg hatott.

Vasady-Balogh Lajos tanfelügyelő olvasta fel a leiratot, amelyben a kultuszminiszter közli, hogy a *felhatalmazási törvény alapján* a minisztertanács határozatot hozott, amely szerint az 1908. évi 47-ik törvényeket egyelőre *rendelet útján hatályon kívül helyezi és*

az ingyenes népoktatást ideiglenesen egész Magyarország területén felfüggeszti.

Julius, illetőleg szeptember elsejétől kezdve minden elemi népskolyában *tandíjat kell fizetni* és a tandíj összegét aranykoronában fogják megállapítani.

Egy évi tandíj összege minimálisan 4, maximálisan pedig 15 aranykorona lesz.

Ezenkívül minden szülőnek 50 aranyfillér beiratási díjat kell fizetni. A beiratási díj fizetésének kötelezettsége alól *senkit sem lehet felmenteni*. A tandíjfizetés alól kivételes esetekben fel lehet menteni a nagyon szegénysorsú gyermekek szüleit, valamint a közalkalmazottak, hadirokkantak és hadiözvegyek gyermekeit. A tandíj késedelmes befizetése, vagy az egyes részletek elmaradása miatt azonban a *gyermeket az előadásokról kitiltani nem lehet.*

Anna ellenére, hogy az ingyenes népoktatás megszűnik,

az általános iskolakötelezettség továbbra is fent fog maradni.

Érdekes még megemlíteni azt, hogy a leirat szerint a gazdasági cselédek és munkások gyermekei után a *gazda, illetőleg a munkaadó tartozik megfizetni a tandíjat.*

A kultuszminiszter leirata látható megdöbbenést keltett a közigazgatási bizottság minden egyes tagjában, akik *többször heves és elkeseredett hangon szóltak hozzá a kultuszminiszter leiratához.* Legelőször Steinfeld István szólalt fel. Kijelentette, hogy a rendelet

antiszociális és káros az egész magyar nemzetre.

Az államnak régen elismert kötelessége minbenült, hogy az ingyenes népoktatást lehetővé tegye. Ha ezt most megszüntetik, egyszerre óriási mértékben *meg fog növekedni az irni és olvasni nem tudók száma.* A szegény munkásemberektől, akiknek *élelemre és ruhára sem telik, nem lehet tandíjakat kiperéslni.*

Steinfeld István ezért az indítványozta, hogy a bizottság *erélyesen tiltakozzon a tervezet megvalósítása ellen.*

Ezután Vdsary István tanácsnok szólalt fel. Rámutatott arra, hogy

Én már Krisztus előtt 1000 évvel ingyenesen tettem a népoktatást.

— Ugy látszik — mondotta — hogy mi háromszor év múltán is hátrább akarunk maradni, mint Kína volt azelőtt. A pénzügyi szanálás útja teljesen eltévedt. Az állam költségvetéséből kiküszöbölik ugyan az egyes súlyos tételeket, de ezeket

csak *dítoják a községekre és a magánosokra* — úgy, hogy azok költ ségvetésében és életében továbbra is fennállanak. És ennek

a nemzet erkölcsi költségvetésében rejtendő következményei lesznek.

A születések száma Magyarországon évről-évre csökken. S ezt az allandó csökkenést elő fogja segíteni az ingyenes népoktatás megszüntetése. Ha a gazdának kell a cselédjei gyermekei után a tandíjat

A pécsi vallásgyalázás ügyében megindult vizsgálat eredménye

Neuman Géza és Hoffmann Ernő voltak a felháborító botrány főhősei

Pécsről jelentik: Hiába akarták a liberális lapok mellékvágányokra terelni a pécsi hullával elkövetett vallásgyalázás botrányát, a bizonyítékok ma már megvannak. Az illetékes faktorok előtt tisztán állanak — a keresztények elleni vak gyűlölettel szított cselekedet részletei is.

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy

a vallásgyalázó társaság fővezéréül Neumann Géza és Hoffmann Ernő orvostanhallgatók voltak,

akik fajsorsosaikkal követtek el a már ismert alávaló tettet.

Egyik orvostanhallgatóról esküvel

befizetni, akkor a *gazda nem fog többé olyan cselédeket és munkásokat tartani, akiknek gyermekei vannak.*

Vásáry ezért azt indítványozta, hogy az ügyet tegyék át a törvényhatósági bizottsághoz s hogy az

tiltakozhasson az ingyenes népoktatás megszüntetése ellen

és tiltakozásra hívassa fel a társ-törvényhatóságokat is.

Dr. Baltazár Dezső püspök fel-szólalása után a közigazgatási bizottság mégis elfogadta a javaslatot, de csak azért, mert ezen már aligha lehet változtatni. *Kimondotta azonban a bizottság, hogy súlyos aggodalmát fejezi ki az egész nemzet kulturáját erősen fenyegető javaslatl szemben.*

is bizonyította, hogy a hullá- és vallásgyalázás megtörtént.

Pécs keresztény társadalmá a legmélyebb felháborodással követeli a legteljesebb elégtételt, amelynek példásnak kell lenni, hogy egyszerűsmindenkorra elvegye a kedvét minden hitsorsosnak attól, hogy a tomboló kereszténygyűlölet hevében a keresztényen vallást merje gyalázni.

Az egész ország közvéleménye is követeli, hogy

a főbűnösök ne találjanak többé helyet a magyar egyetemen,

de azt is, *hogy elvegyék mellő büntetésüket a botrány többi szereplői is.*

Kiseb javulás mutatkozik a debreceni közegészségügyi viszonyokban

A tisztii főorvos jelentése a közigazgatási bizottság előtt - Sok a gümőkóros haláleset

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) Debrecen város közigazgatási bizottságának csütörtök délutáni ülésén terjesztette elő Tádós Kálmán tisztii főorvos szokásos havi jelentését, amely szerint Debrecenben májusban a közegészségügyi viszonyok némileg javultak.

A halálozások száma kevesebb lett,

a szaporodás 21. Roncsoló toroklob 7, vörheny 3, kanyaró 15, szamarhurut 10, hasihagymáz 10, vérhás 2, gyermekágyiláz 3 esetben fordult elő. Ezek közül halálos volt két vörheny, egy szamarhurut, egy hasihagymáz és egy gyermekágyiláz.

Sajnálatos dolog, hogy a *halva születések és a vetélések száma 53-ra*

emelkedett. A törvénytelen születések száma 40 volt.

Gümőkórosan egyetlen hónap alatt ötvenket debreceni lakos pusztult el.

Mindezeknek oka a sok szociális baj, amelyen az államnak és városnak kell közösen segíteni.

A szemét eltakarítása most is késedelmesen történik. A vízvezeték naponta igen sokszor elzárják. A víz zavaros, de nem fertőző. Az elromlott közutak javítása folyik. Májusban született összesen 121 fiú és 103 leány. Meghalt 109 férfi, 138 nő. Házaságot kötött 67 pár. A mentők 349 esetben vonultak ki.

A bizottság a jelentést egyhangúlag tudomásul vette.

NÉMETH LAJOS ÉS IRSAY JÓZSEF
ÉTTERMEI, CSAPÓ-UTCA 14. ■ TELEFON 500.

Frissen csapolt Rézvényesörök.
Elsőrendű fajborok.
Kitünő magyar konyha.

BERKI LAJOS zenekara hangversenyez!

ALAPITTATOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET

Csendőr, vámör, vasutas és katonai felszerelések raktára

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

(A NAGYTEMPLOM MELLETT.)

Nyitva reggel 7-től este 6 óráig (délben is!).

Elismert szolid árak!

Előnyös pünkösdi bevásárlások!

HÍREK

1924 június 6. (Péntek)

Prot.: Norbert. Kath.: Norbert.

1660 II. Rákóczy György erdélyi fejedelem halála a fenesi csatában kapott sebei következtében.

1861 Az olaszok egyik legkiválóbb diplomátája, gróf Cavour Camillo, Olaszország egyesítésének nagyevű harcosa meghal.

Hazánkban is felhős az idő. Eső csak a nyugati határteréseken esett. A hőmérséklet napi átlagban a normális alatt van. Időjárás: Enyhe, jobbra felhős idő várható sokhelyütt csapadékokkal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 9-11-ig, d. u. 3-7-ig.

Csokonai-színház este 8 órakor Hárem vigiáték. A) bérlet.

Uránia: Sanghai grisett. Vígyszínház: Vígészték.

A hentes és mészáros szakosztály együttes ülése 7 órakor.

A Kálvinisták Templomegyesületi hitvédelmi szakosztályának ülése a kollegium diszertációjában 6 órakor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai Arany János.

Uj vizsgálóbírósegéd. A debreceni kir. törvényszék új vizsgálóbírósegédje dr. Takó Ferenc lett, aki már el is foglalta új hivatalát.

Major Gyula hajduböszörményi ügyvéd halála. A régi magyar úri világnak egyik köztisztelőben álló alakja: dr. Major Gyula hajduböszörményi ügyvéd, a vármegye törvényhatósági bizottságának tagja szerdán hosszas szenvedés után Hajduböszörményben elhunyt. Az igen magas kort ért öreg magyar urat az egész vármegyében ismerték és szerették. Halála széles körökben keltett mély részvétet.

Cserkész-tábor a Nagyerdőn. A pünkösdi nagy eszteréknél iránt egyre nagyobb és nagyobb az érdeklődés. A debreceni cserkészszakosztály készülődni kezd, hogy a vidéki-eket teljes cserkész-vendégszeretettel fogadhassák. — Holnap szombaton délután 4 órai kezdettel építik fel a hatalmas sátorváros a klinikák mellett a pallagi vasút mentén jobbra eső erdőrezsében. Verseny keretében fog lefolyni a sátorverés, konyha, pince stb. építése. Olyan látvány lesz a sok vetélkedő dolgos cserkész, mely bizonyára nagy érdeklődő közönséget fog kicsalni a táborhelyre.

Jön! János vitéz hazafias mozi-szkeccs, személyes szereplőkkel. Jön!

Hírek a rendőrségről.

Az ellopott és megkerült ékszerek. Sztojnov György Péterfia-utca 25. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy aranyóráját és láncát ismeretlen tettesek ellopták. A rendőrségi nyomozás kiderítette, hogy az ékszereket ugyarabban a házban dugta el a tolvaj, aki a viszonyokkal alaposan ismerős egyén lehetett. A házizsarkát keresi a rendőrség. — Knöpfler György Apaffy-utca 25. szám alatt lakó bádógos jelentette a rendőrségen, hogy Széchenyi-utcai műhelyébe a közelmúltban egy vasmunkás külső fiatalember bevitt megörzés végett egy acél szalmazáró-készülékét, azzal, hogy pár nap múlva érte fog jönni. Azóta azonban közel egy hónap telt el, de a fiatalember nem jelentkezett. Erős a gyanúja, hogy a behozott szalmazárókészülék lopásból ered s épen ezért azt beszovalgattatta a rendőrségen. A vizsgálat megindult.

Közepesenél jobb termés várható Debrecen környékén. A közgazdasági bizottság csütörtök délutáni ülésén terjesztette elő a gazdasági felügyelőség jelentését a vetések állásáról. A jelentés szerint Debrecen környékén a kalászos növények jól fejlődtek, a vetések állása kielégítő és a közepesenél általában véve jobb termés várható. A tengeri szintén szépen fejlődött, azonban még esőre volna szüksége.

A Késes-utcai családi dráma hőse a bíróság előtt -- lopás miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közelmúltban általános feltűnést keltett az a családi dráma, ami a Késes-utca egyik lakásában játszódott le. Vékony Istvánné, egy éttermi alkalmazott felesége

borolvával elvágta férjének nyakát.

Vékony István súlyos sérüléséből csak nehezen gyógyult fel. Az aszszony a dráma után azzal védekezett, hogy *közös elhatározással akartak megvélni az életből* s ő csak ijedtében nem követett el öngyilkosságot.

A férj ezzel szemben azt állította, hogy szó volt ugyan közös öngyilkosságról, de ő ebbe nem egyezett bele s felesége ennek ellenére el akarta tenni láb alól. A férj és felesége a szembesítésnél annyira összetűzött, hogy kölcsönösen elarulták egymás viselt dolgait.

Számos lopás derült ki ez alkalommal Vékony Istvánra is. A lopásokért most vont a felelősségre a törvényszék Lakatos Gábor elnöklété alatt működő büntetőtanácsa. A bíróság Vékonyt a Helyi vasút s Molnár Lukács kárára elkövetett lopás miatt nyolc hónapi börtönrre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felelkezett.

Számos lopás derült ki ez alkalommal Vékony Istvánra is.

A lopásokért most vont a felelősségre a törvényszék Lakatos Gábor elnöklété alatt működő büntetőtanácsa. A bíróság Vékonyt a Helyi vasút s Molnár Lukács kárára elkövetett lopás miatt nyolc hónapi börtönrre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felelkezett.

A megszállott Felvidékről

Panamaországban... Ujabb kulturbotrány a magyar színjátszás körül — „Szlovenszkóban minden csöndes...”

(A Hajdúföld tudósítójától.) A tavaszi árvízkatasztrófa rettenetesen és leirhatatlanul tönkretette a Felvidéken elöntött területeket. Egész falvak tűntek el a föld színéről: pár százezer hold vetés pusztult el. Persze ez mind a határmenti magyarlakta helyeken történt, így nem okozott nagyobb izgalmat a „felszabadítóknál”. Pedig az egészenek nagyobb részét ők az okai, mert még a magyar uralom alatt alakult vizszabályozó társulatokat alig, vagy egyáltalán nem támogatták. Ilyenformán ezek tétlenül kénytelenek nézni a vergődést: annyi rongteteg érték pusztulását. Azt azonban nem tudom, hogy mit fognak szólni a cseh gyomrok ahhoz, ha majd ősszel és télen nem lesz hus és buza; ha majd a jóllakottság negyszerű érzése helyett korogni lesznek kénytelenek? Ha a „fejős tehén” idő előtt és teljesen kiapad...?

A panamák országa

Külömben a Cseh republikát méltán nevezhetjük más néven is, — *Panamaország*. — Talán sehol a világon nem történik annyi panama és különféle botrány, mint ujjban ott. Rövid idő óta a legkülönfélébb betyárságok kerültek napfényre. — A decemberi szeszbotrány volt a kiváló széria első sora. — Aztán sürün jöttek: a fabotrány, a benzínbotrány, a katonai szállítások panamája, az olmtüzi telefon botrány, az *egbelli* petroleumkutak panamája, a prágai villamos botrány stb. És mennyi virul még szürke névtelenségben...! Az említettek mind a legelső körökből vallják apjukat. — A rózsahegy fabotrányban pl. Hodza Milán földművelésügyi miniszter volt a főkolompós és csak most pár hónap múltán távozik a helyéről — diszkrétén. — Csehszázra tényleg ráillik a mondás: — „*fejől büzlík a hal*”.

Ilyenek mellett aztán kulturbotrányokban sincs hiány. A kisebb-ségek iskoláinak ügye immár világraszóló lett. Különösen a magyar iskoláké. — A legfrissebb azonban a magyar színjátszás botránya. — Az egész Felvidéken mindössze három szintársulat működik; talá-lóbban: tengődik. A kassa—pozsonyi színház koncesszióját a csehek ta-

valy egy Földes Dezső kommunista-emigráns színésznek adták, mert Faragó Ödön irredenta volt a szemükben. Földes aztán egy év alatt alaposan lejártatta, tönkrezüllesztette a magyar színjátszást. A közönség teljesen bojkottálta s Földes 1923. decemberében már nem bírta fizetni tagjait, holott a cseh kormánytól szubvenciót is kapott. Ilyenek után saját színészei memorandumban kérétek elmozdítását. Ez látszólag sikerült is, mert konzorciális alapon szervezték át a társulatot, de a direktor — Földes maradt.

Buday Ilonka színdirektor akart lenni

Május 17-én volt Pozsonyban a szintügyi ankét, amelyen meghosszabbították Földes koncesszióját. (A pályázók között olyan nevek is voltak, mint Faragó Ödön, Polgár Károly s nem érdektelen megemlíteni, hogy Buday Ilonka is: a debreceniek volt, kedvelt primmadonája.) Pedig az utóbbi időben még a kormánylapok is támadták Földest, azoknak se kellett már. És ezeket mind Kállay József, a volt magyar dzsentri, a pozsonyi tehatalmu miniszter csinálja. Hiába, kell az érdem és ilyenkor mellékesek az eszközök. A magyar kultúra pedig haldoklik, haldoklik rettenetes nagy haldoklással... Ki tudja, mikor kondul meg a lélekharangja?

Leirhatatlan temető ma az egész Felvidék. Élni és látni kell a „cseh mennyországban”: a toll kevés ehhez. A nemrég oly virágzó iparral és kultúrával fényeskedő földdarabon ma nincs semmi... Csak nagy nagy, halálos csönd, amelybe beleisikolt néha a sirás meg a rablánc-csörgetés... És a mindenhátó, prágai urak megelégedett kézdörzsöléssel állapíták meg: „... Szlovenszkóban minden csöndes...”

Tényleg: a Felvidéken minden csöndes... Csak a szegény rabláncra fejtett, agyonkínzott, almodó magyarok néznek ajuló zokogással sokszor, nagyon sokszor a Duna-Tisza tája felé... Már kevesebb a hitük, de még mindig várnak, várnak, várnak...

Szabadulást: életet.

Hatodfél éve immár...

Kelembérl Sándor

Nem hirdet leszállított és olcsó árakat,

mert ma már semmi sem olcsó, de mindig legjobb minőségű fűszert, csemegét és saját termésű borokat árusít

CSANAK JÓZSEF K. RT.

fűszer- és csemegékereskedése Piac-utca 51. Alapítási év: 1823. Telefon 70.

— **Ellőtők a hamis forgalmi adó bélyeg terjesztőjét.** A debreceni kir. törvényszék csütörtökön vont a felelősségre Preisler Mór és Lorsch Gyula zsidó kereskedőket, akik a közelmúltban hamis forgalmi adó bélyegeket hoztak forgalomba s ixykeztek azt a debreceni tőzsdékben és magánosoknál elhelyezni. A bíróság Preisler 10, Lorschot 9 hónapi börtönrre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg Preislerék felelkezést jelentettek be.

— **Jön! János vitéz hazafias mozi-szkeccs személyes szereplőkkel. Jön!**

— **Vizsgadíjak a budapesti egyetemen.** A budapesti egyetemeken a vizsgálati díjakat az eddigi érvényben levő díjak kétszeresére emelték fel. Az alapvizsga díja eszerint 160, az államvizsga 200, a doktori vizsga 250, az avatás díja 72, kolokviumoké pedig 15 ezer korona lett.

— **A tényüzési adó befizetése júniusban a következő sorrend szerint történik:** június 6-án fényüzési vállalatok, kávéházak, cukrászdák, éttermek, tejszarnokok, orfeumok és kabarék, ugyszintén mindazok a kereskedők, akik átalányban fizetik a fényüzési adót. Június hó 7-én A, B, C, D, E, F, betűk, 10-én G, H, I, J, K, L, M, N, 11-én O, P, R, S, T, 12-én U, V, Z. betűvel kezdődő nevű, általános fényüzési cikkel foglalkozó kereskedők fizethetik be a fényüzési adót, az elmaradottak szintén 13-án és 14-én, minden nap reggel 8 óratól, azonban az elmaradásukat igazolni tartoznak.

— **Jön! János vitéz hazafias mozi-szkeccs személyes szereplőkkel. Jön!**

— **Nem lehet forgalmi adó bélyegot kapni a trafikokban.** A közgazdasági bizottság ülésén az egyik bizottsági tag szövegét, hogy a trafikokban nem lehet törvénykezési, okmány- és forgalmi adó bélyegot kapni, vagy pedig csak a legnagyobb utánjárással lehet azokhoz hozzájutni. Dr. László Gyula pénzügyigazgató a felszólalására adott válaszában kijelenti, hogy egyelőre nem lehet ezen segíteni már csak azért sem, mert a tőzsdéseknek rendelkezésére nem áll megfelelő forgó tőke. Julius elseje után azonban, ha az állami pénzkezelés rendje megváltozik, javulni fognak a most uralkodó állapotok is.

— **Ötezer korona egy tábla jég.** Az üzemi és fuvarköltiségek emelkedése következtében a városi jéggyár a jég árát felemelte. Az új árak a következők: egy tábla jég házhoz szállítva 5000 korona, nagy tételben 12 tábla rendelés esetén 4200 korona, a vágóhidon 4500 korona. Az új jégárak július 10-én lépnek életbe.

— **Debrecen adózása májusban.** A pénzügyigazgatonak a közgazdasági bizottságban előterjesztett jelentése szerint Debrecenben májusban az adózás a következő volt: egyenes adó 1.859.213,353, állat forgalmi adó 414.371,165, általános forgalmi adó bélyegben 1.449.572,000, forgalmi adó készpénzben 390.898,376, fényüzési adó 119.584,123, illeletek 214.517,875, bélyegjövődék 3.502,370, díljövedék 25,040, dohányjövődék 485.632,142, fogvasztási adó 1.877,145, hátravámjövődék 383.155,886, földadó 1.650,870, alami kényszer kölcsön 822.599,930.

— **A Tennis Kör társasvacsorája.** A debreceni katonatisati László-tenisz-Kör június 7-én, szombaton este 8 órai kezdettel mozgóképlőadással és táncal egybekötött társasvacsorát rendez, amelyre a Kör tagjait és hozzátartozóit ezuton hívja meg a vezetőség. Vacsorajegyek a teniszpályán a felügyelő altisztnél váltathatók ki.

— **Életunt mészáros.** Jakubay János 62 éves nagylétai lakos a múlt nap Nagylétán, öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már kiszívódott. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta. Tettének oka ismeretlen.

MŰSOR:

Pénteken: Hárem. Bemutató. Vigjáték.
A) bérlet.
Szombaton: Hárem. Vigjáték. C bérlet.
Vasárnap délután: Üldöz a pénz. Operette.
Vasárnap este: Hárem. Vigjáték.
Hétfőn délután: A három grácia. Operette.
Hétfőn este: A két postakocsi.

Értesítések és közlemények közleményei

Osokonai-színház
Bemutatója van ma pénteken A bérletben Vajda Ernő francia vigjátékának „Hárem”-nek. A darab ugyan nem ugynevezett piros színlapos, de azért az igazgatóság meg is figyelmezteti a közönséget, hogy a serdülő ifjúságot nem ajánlatos a darab előadásaihoz elhozni.

Később a legnépszerűbb és legkedveltebb színész ma Rózsahegy Kálmán a nemzeti színház illusztris művésze, aki kedden „A vén gazember”, szerdán „Süt a nap” legnagyobb sikerű két magyar darabban vendégzerepel a Csokonai-színházban. Jegyek már válthatók.

Uránia mozgó

Sanghai griset 7 felvonás, pazar kiállítás remekmű. Kisérő Dr Gólya bácsi burleszk Harold Lloydal.

Vigszínház-mozgó

Vigesték csupa „Ó” burleszkekből összeállítva, „Ó” Gyereket akar, Maratonfutó, Repülőcsoda, Kisgazda, Árvák lovagja stb.

Jón: Istenítélet, Felhőkarcoló szerelem, Cezarina, János vitéz mozsizkeccs.

RESTEDÉS

Svájc az olimpiai labdarugótorna döntőjében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A csütörtöki középdöntőben Svájc 2:1 arányban megverte Svédországot s így győzelmével bekerült a döntőbe. A másik középdöntő ma folyik le Uruguay és Hollandia között. A győztes Uruguay lesz, így az első-ség Uruguay és Svájc között dől el. A Svájc—Svéd mérkőzést a magyar Ivancsics vezette le kifogástalanul.

A DVSC és DTE kombinált csapata a következő felállításban szerepel pünköst vasárnapján a fővárosi II. osztályú Ékszerész ellen: Farkas DVSC—Molnár DVSC, Weisz DTE—Horváth DVSC, Megyeri DTE, Szlamek DTE—Horváth DVSC, Polanetzky DVSC, Főrizs DTE, Polanetzky II. DVSC, Németh DVSC. Tartalékok: Kaiser DTE, Tóth DVSC.

Kínos feltűnést keltett sportkörökben, hogy a pünkösti mérkőzések programjának összeállításánál a fővárosi MAC, amely pedig elévülhetetlen érdemekre tekint vissza a fővárosi vezetőegyesületek között foglal helyet, mindkét nap csak elő-mérkőzést játszik a rendezők jóvoltából, ugyanakkor a főmérkőzésül a sokkal gyengébb vidéki csapat, a Miskolci VSC és az Ékszerész szerepelnek. Ajánlatos volna ezt a rendezői ügyetlenséget — amely szinte határos az izléstelenséggel is — kikorrigálni, már csak a közvélemény megnyugtatása érdekében is.

A II. gyalogezred III. zászlóaljja szép játék után 1:0 arányban legyőzte a II. gyalogezred II. zászló-alját, melyben több BUSE labdarugó is résztvett. A győztes gólt

Dobes lötte. A III. zászlóaljban a Durst—Csermon hatvédpár remekelt, azonkívül Némethy, a II. zászló-aljban Cicka, Schweitz. A II. zászló-alj volt főlányban, de eredményt nem tudott elérni. Bíró Szentó Zoltán.

BEAC—KAOE 2:1, felidő 2:0. A BEAC e győzelmével biztos első helyezette a II. osztályu bajnokságnak s bekerül az első osztályba.

A keleti labdarugó kerület elnöksége holnap, szombaton este 7 órakor a hivatalos helyiségben ülést tart, amelynek egyetlen tárgya Ferenczy elnök lemondása. Remény van rá, hogy Ferenczy Károly elnököt, aki-nek agilis munkájára nagy szüksége van a kerületnek, sikerül maradásra bírni.

MEZEGYERESÉG

Áresés a nemességpiacra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt hét pénteken erős kereslet jellemezte a piacot a tőzsdén megindult hesszal kapcsolatban. Hétfőn zuhanásszerűen estek vissza az árak és a piacon érdekelt spekuláció jelentékeny veszteséget szenvedett. Főként aranyárakban volt nagy forgalom. A szinarany 63 ezerről 58 ezerre esett vissza. A 20 koronás pedig 415 ról 380 ezerre.

Jelenleg a következő árak vannak érvényben: 1 koronás 7100—250, forintos 19—19500, 5 koronás 36400—37000, ezüst gramoakint 1450—70, szinarany 58—59, 20 koronás 380—400 ezer, platina 240—60000.

A júliusi tőzsdenaptár. A tőzsdetanács Végli Károly elnökletével tartott ülésén megállapította az értéktársaság hivatalos forgalom napjait, valamint az értéktársaság beszámoló beosztását július havára. Hivatalos forgalom napjai lesznek: július 1, 2, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30. Fizetendő napok: július 3, 10, 17, 24, 31.

Magyar korona 0.0065

Zürichi zariát
Páris 2815, London 2453, Newyork 569, Brüsszel —, Milánó 2465 1/2, Hollandia 242 1/2, Berlin 135, Bécs 80, Prága 1660, Budapest 65, Bukarest 240, Belgrád 685, Varsó 109, Szófia 407 1/2.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 89950—92200, angol font 384500—397500, hollandi forint 3325—34450 francia frank 4390—4590, svájci frank 15650—16200, cseh korona 2620—2690, lei 375—395, lira 3390—4010, dinár 1060—1110, német márika —, osztrák korona 125.65—125.20 fillér, Napoleon arany 316300 pénz.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 133 papirkoronával.

Terményfőzde zariát

A mai terményfőzde az irányzat gabonaművekben szilárd, egyébként tartólt volt. A buza 10,000 koronával drágult. A forgalom kenyermagvakban élénk. A takarmánycikkokban igen csekély.
Hivatalos árak: 75 kilós tiszavidéki buza 322,500—325,000, egyéb 317,500—320,000, 79 kilós tiszavidéki 330—335,000, egyéb 325,000—330,000, rozs 280—285, zab 320—325, takarm. árpa

300—310, sör-árna 315—55, tengeri 270—75, korpa 230—35.

Ferencvárosi serti vásár

Felhajtás 2600. Árak: könnyű 24000—25500, közép 23500—25500, nehéz 255—26.000. Forgalom lanyha.

REGÉNY

Tavaszcárók

Írta: IGMÁNDY GÉZA.

(Folytatás.)

— Oh, én már régen ismerem magat Ákos! — csilingelt a hangja Gabiának, amikor a karácsonyfát díszítették. — Édesapa annyit beszélt magáról, hogy egészen el tudtam képzelni a hangját, alakját és szokásait. Elhozta a fuvoláját! Istenkém! — de szép lett volna ugy hármashat. Tudja, Béla hegedült volna hozzá. De ugy-e legközelebb nem hagyja otthon?

— Bizony abból a „kislány”ból már gyönyörű „nagy lány” lett — állapította meg Ákos.

— Hallottam, hogy jól tud táncolni. Karácsony másodnapján bál lesz. Legalább lesz egy jó táncosunk.

— Igaz, Gabika, csak hogy egy kis baj van: amíg Erdélyben olah lesz az ur, nem táncolok.

— Nem táncol? — Hogy lehet ilyet mondani? — szörnyűkődött Gabi. — Ha nagyon szépen megkérem, az én kedvemért sem fog táncolni?

Béla épen a legalkalmasabb pillanatban jött a szobába és csak úgy egyedül — öné-stepezni kezdett. Ákos adós maradt a felelettel.

— Ne szomorkodjék, — szólt halkán Gabi, amikor ragyogtak a karácsonyfa apró gyertyái. — Tudom mire gondol most... Oly sok megpróbáltatáson ment már keresztül, reméljük, hogy ez lesz az utolsó.

— Irjunk egy képeslapot, talán megkapják otthon — vigasztalta később. Kicsi leányiszive, amelyben ismeretlen volt a fájdalom, még azt nem tudta elviselni, hogyha a közelében levője sajogott. Pedig ösztönösen érezte, hogy a tátonyó irt nem lehet betölteni.

— Látja Gabi! — mondta Ákos, amikor az egyik szünetben egymás mellett ültek — elrontom a maga mulatságát is. Az én nyomott hangulatom önkénytelenül átragad magára is.

— Ezen csak úgy segíthetünk, ha táncol. Mulatás közben születik a jókedv. Próbálja meg, nem fog csalódni.

És ha a hölgyek kérnek valamit, a legridegebb férfi szív is megpuhul, hát még Ákosé?

— Nagyszerű — Pompás volt! — És még maga nem akart táncolni?! — lelkesedett Gabi, miközben Ákos a legyezőjét nézegette.

— Oh még csak a barátom neve van rajta! — Irjon rá valamit. Ákosnak két sor jutott eszébe:

„...Muzsikál a cigány, keringnek a párok,
De én minden táncot lélek nélkül járok...”

De csak egy pillanatra...

XXX.

— Lehetetlenség otthon maradni. Bennünket magyar tiszteteket örökösen figyeltek. De látnátok az oláhokat! Milyen nagy legények! Hej, ha jól az orrukra koppinthatnánk! Olyan nagy reményekkel jöttem ki és aztán — én már csak megmondom — sokban csalódoztam. Még nem

ismerem itt a helyzetet, lehet, hogy csak én gondolkozom így, — és Rózsa Pali végignézte a barátait. Földije volt valamennyi, a rab Erdély bujdosó fiai, kik összetaláltak a táborban, ki előbb, ki utóbb szökött hazulról, de a szolgaságot egy sem tudta elviselni.

(Folyt. köv.)

ERNYŐ átalakítás!

Régi használt nap- és esernyőjét a legdivatosabb TIP-TIP Tutankhámon, japán, diaboló formára teljesen átalakítja

ELSŐ DEBRECZENI ESERNYŐ ÜZEM
Sas-utca 3.

Javítások és átalakítások II legolcsóbban II

„Göröcke” és „Puch” új és használt kerékpárok! Világhírű Delca, Neckar, Odenwaldi kerékpár gummik óriási választékban. BELSŐ GUMMI 30—50.000 koronáig. **Football labdák!** Eladás nagyban is. **Rosemberg és Hammer, Debrecen**

Nehéz az élet!
Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Boczonádi méhészeti cikkek kizárólagos eladása **BAKOS vasüzletében** Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Ramminger hölgyfodrász special hajfestő és parókakészítő **VARGA-UTCA 1.** (Iparbank). Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Direkt importált Kávékülönlegességek
Soemanick, Arany Jáva, Mocca, Nelghery, Menado, Domingo, Maragogy nyersen és pörkölve
Kontsek Géza Kossuth-u. 15

